

Mentálhigiénés lelkiprendező szakirányú továbbképzési szak

I. A szakirányú továbbképzés neve:

Mentálhigiénés lelkiprendező szakirányú továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-kódja:

III. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám:

OH-FHF/1646-2/2009.

1. A létesítő intézmény neve:

Semmelweis Egyetem

IV. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

V. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése

Mentálhigiénés lelkiprendező szakirányú továbbképzési szak

1. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése

Mentálhigiénés lelkiprendező

1. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Bölcsészettudomány képzési terület

2. A felvétel feltételei:

- Alapképzésben szerzett végzettség hitéleti képzési területen
- Sikeres felvételi vizsga

3. A képzési idő:

4 félév

4. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

120 kredit

5. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

Ismereti kompetenciák, melyekkel a mentálhigiénés lelkiprendező rendelkezik:

- a mentálhigiénés szemléletmódnak megfelelő, lelki egészségre vonatkozó ismeretek az egyének, a közösségek szintjén és társadalmi szinten;
- a személyiségfejlődés és hitfejlődés kapcsolatának és zavarainak ismerete;
- a mentálhigiénés és lelkiprendezői segítő kapcsolatra vonatkozó ismeretek;
- az adott társadalmi folyamatokat figyelembe vevő, egyházi intézményekben vagy lelkiprendezést igénylő állami intézményekben végzett közösség- és hálózatépítő tevékenységhez szükséges ismeretek;
- a segítő kapcsolatok, a közösségépítés és a vezetés elemeire és összefüggéseire vonatkozó módszertani tudás.

Alkalmazási kompetenciák:

A szakon végzettek képesek

- mentálhigiénés szemléletben végezni lelkiprendezői feladataikat az alaphivatásuknak megfelelő területen és eszköztárral;

- adekvát módszerekkel krízisintervencióra, veszteségélmény feldolgozásának segítésére és életvezetést segítő kísérésre;
- közösségek létrehozására és működésüknek a lelki egészség irányában történő fejlesztésére;
- a rendszerszemléletű gondolkodásra és összefüggések keresésére;
- interdiszciplináris teammunkára és az interdiszciplináris látásmód érvényesítésére a saját munkájukban;
- tudományos kutatásokba való bekapcsolódásra;
- munkájukat preventív szemléletben végezni;
- a kockázati tényezőket, illetve a kockázati csoportokat figyelembe vevő akciók tervezésére;
- promotív (lelki egészséget fejlesztő) szemléletben dolgozni;
- munkájukban a reflektív működésmódra (az eddigi elképzelések átvizsgálására az új információk alapján).

Személyiséghez kötött kompetenciák:

- mentális és spirituális egészségre irányuló motiváció;
- empátia, szociális és spirituális érzékenység;
- önreflexiós képesség;
- vezetői, kommunikációs és konfliktuskezelő kompetencia;
- teammunka-végzési kompetencia.

A mentálhigiénés lelkigondozók az alábbi területeken helyezkedhetnek el:

- szociális, egészségügyi és pedagógiai szolgáltatást nyújtó egyházi, valamint igény szerint alapítványi, egyesületi, állami-önkormányzati fenntartású intézményekben, ahol életvezetési és igény szerint spirituális kérdésekben támaszt nyújtanak, fejlesztik a kliensek, páciensek és hozzátartozói lelki egészségét és a közösségek működését:
 - a tartós és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézményekben (idősek otthona, pszichiátriai betegek otthona, fogyatékosok otthona, szenvedélybetegek otthona);
 - családsegítő intézményekben;
 - büntetés-végrehajtási intézményekben;
 - alkoholbetegekkel és kábítószer-függőkkel foglalkozó intézményekben;
 - kórházakban;
 - oktatási intézményekben (óvodák, iskolák, felsőoktatási intézmények, kollégiumok);
 - sportegyesületeknél.

Ezekben az intézményekben a kliensek hozzátartozói is igényelhetik a lelkigondozói segítséget (pl. alkoholisták vagy börtönben lévő családtagjai).
- az előző pontban részletezett segítő szolgáltatást nyújtó intézmények, civil szervezetek vezetőjeként;
- egyházközségekben, gyülekezetekben és más vallásos közösségekben;
- a humán segítő foglalkozásúak képzésénél, a rendszerszemléletű, bio-pszicho-szociális és spirituális dimenziókat is figyelembe vevő programok megtervezésében és kivitelezésében való részvétellel.

6. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

A négy félév alatt összesen 110 kreditet kell teljesíteni, továbbá a sikeresen megvédett szakdolgozat kreditértéke további 10 kredit.

Alapozó elméleti ismeretcsoporthoz: 20-25 kredit

A személyiségfejlődés és hitfejlődés kapcsolatának és zavarainak ismertetése. Alapvető pszichológiai ismeretek, illetve a veszteség-feldolgozás és a krízisintervenció stratégiáinak elsajátítása. Elméleti ismeretek a beteg és idős emberekkel, lelki zavarokkal küzdőkkel történő kapcsolatteremtéshez, a lelkipásztori segítségnyújtáshoz. A preventív gyógyító közösségek lehetőségeinek ismertetése. A lélektani ismeretek integrálása a teológiai ismeretek rendszerébe.

Interdiszciplináris ismeretcsoporthoz: 30-35 kredit

Családokra, csoportokra, közösségekre, közösség-hálózatokra vonatkozó fontos pedagógiai, pszichológiai, szociológiai és spirituális elméleti és módszertani ismeretek. Mentálhigiénés szemléletű elméleti ismeretek a posztmodern értékelméletekről és életmódbeli megjelenésükről, az értékátadás lehetőségeiről, a társadalmi sokféleség megjelenési formáiról, a civil társadalmi szereplők participációs igényeinek érvényesítéséről. Az egyén élethosszig tartó fejlődésének folyamata, feltételei és annak zavarai több tudományterület (pszichológia, pedagógia, hittudomány, szociológia, orvostudomány) elméletei és gyakorlata alapján. Általános és szakmaspecifikus vezetési/menedzsment ismeretek, kompetenciák bemutatása és elsajátítása. Teammunkára, teamvezetésre vonatkozó ismeretek. A társadalomtudományi kutatások módszerei.

Készségfejlesztő stúdiumok: 30-35 kredit

A személyközpontú megközelítés megismerése és az ezzel szorosan összefüggő nondirektív segítő beszélgetés készségszintű elsajátítása, valamint a szakmai önreflexió fejlesztése. A mentálhigiénés lelkipásztori kapcsolat kompetenciahatárainak felismerése és tartása, a veszteségfeldolgozás és a krízisintervenció stratégiáinak gyakorlati elsajátítása, a spirituális kísérés módszerei, az egyénnel és csoportokkal végzett munka, az önsegítés lehetőségei, valamint a közösségek és családok lelkipásztori segítése. Proszociális értékeket megvalósító programok. A szakmai együttműködés lehetőségei, más segítő szakmákkal is. Lelekipásztori beszélgetés-jegyzőkönyvek, valamint szervezetek, közösségek és családok problémahelyzeteinek elemzése. Szakmai terepgyakorlat.

Szakmai és spirituális önismeret-fejlesztő stúdiumok: 25-30 kredit

7. A mentális és spirituális egészségre irányuló motiváció kialakítása. A reflektív gondolkodás képességének fejlesztése, az egyéni/személyes megközelítési mód megtalálása a lelkigondozásban, a kompetenciahatárok felismerése és tartása, valamint a nevelési-pszichológiai ismeretek és a spiritualitás személyes integrálása. Már megtörtént vagy folyamatban levő, jórészt feldolgozatlan élmények jelenetben történő feldolgozása, újra átélése biblia- és pszichodramatikus módszerekkel, a csoport interaktív, támogató közreműködésével. A spiritualításra irányuló reflexió a hallgatók kapcsolataiban, valamint a lelkigondozói kapcsolat lelkiességének/spiritualitásának értelmezése. A saját spirituális önismeret fejlesztése, önreflektív és a segítő kapcsolati módszerekhez kapcsolódó gyakorlatokkal.

2. A szakdolgozat kreditértéke:

3. 10 kredit